

POSTANOWIENIE

Dnia 29 maja 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Wiliński

w sprawie **K. J.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 maja 2024 r.

kwestii wyłączenia sędziego Marka Siwka

od udziału w sprawie III KK 157/24,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

**wyłączyć sędziego Marka Siwka od udziału w sprawie Sądu
Najwyższego o sygn. akt III KK 157/24.**

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego K. J. wniósł kasację od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 6 listopada 2023 r., sygn. akt III KK 157/24, częściowo zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Oświęcimiu z dnia 28 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 1108/20. Kasacja obrońcy skazanego została zarejestrowana w repertorium pod sygn. III KK 157/24 i zgodnie z kolejnością wpływu zarządzeniem Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Karnej z dnia 4 kwietnia 2024 r. sprawę przydzielono SSN Markowi Siwkowi.

We wniosku z dnia 9 kwietnia 2024 r. obrońca skazanego K. J. na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. wniósł o wyłączenie sędziego Marka Siwka od orzekania w niniejszej sprawie. W uzasadnieniu wniosku wskazano, że podstawą wniesionej kasacji jest naruszenie przepisu art. 439 § 1 pkt 1 i pkt 2 k.p.k. tj.

nienależyte obsadzenie Sądu Okręgowego w Krakowie przez sędziów I.P. i P. W. wobec powołania ich na urząd na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą z 2017 r. W konsekwencji, w ocenie wnioskodawcy, sędzia wyznaczony do rozpoznania niniejszej sprawy kasacyjnej, który został nominowany w takiej samej procedurze jak wyżej wskazani sędziowie, nie jest w stanie w sposób niezawisły i bezstronny rozpoznać kasacji w niniejszej sprawie. Wniosek ten w Izbie Karnej został zarejestrowany pod sygn. KRI 449 i zarządzeniem z dnia 14 maja 2024 r. przydzielony do rozpoznania SSN Pawłowi Wilińskemu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy skazanego, oparty o przepis art. 41 § 1 k.p.k., zasługuje na uwzględnienie. W treści wniesionej kasacji podniesiono bowiem zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., wynikającej z wydania orzeczenia przez Sąd odwoławczy, w którego składzie orzekającym zasiadali sędziowie Sądu Okręgowego w Krakowie powołani na urząd na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018r., poz. 3).

Konieczność wyłączenia od orzekania Marka Siwka, który został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego w tożsamej procedurze, tj. na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ww. ustawą, nie ulega w niniejszym postępowaniu wątpliwości. Wynika w sposób oczywisty z istoty gwarancji bezstronnego orzekania przez sąd i sedna zakazu *nemo iudex in causa sua* (por. postanowienie SN z 28 września 2022 r., IV KK 333/22). Zatem oczywistym jest, że to w interesie całego systemu prawnego, a bezpośrednio w interesie wymiaru sprawiedliwości leży, by nie powstało w odbiorze zewnętrznym, tj. w odczuciu społecznym przekonanie o braku warunków do rozpoznania sprawy przez sąd w sposób obiektywny (por. też postanowienie SN z 25 listopada 2010 r., V KO 96/10). Potrzeba jej ochrony została już należycie utrwalona w orzeczeniach Sądu Najwyższego, zapadających w sprawach opartych na zarzutach zbliżonych do podniesionych w niniejszej sprawie, co czyni zbędnym czynienie szerszych

rozważań w tym zakresie (zob. postanowienie SN z 6 września 2022 r., sygn. akt II KK 44/21, postanowienie SN z 16 września 2022 r., sygn. akt III KK 339/22).

Dodać trzeba, że zagadnienie, które wystąpiło na gruncie niniejszej sprawy było przedmiotem obszernej analizy w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I - 4110 - 1/20 (OSNKW 2020/2/7) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22), a w zakresie statusu Krajowej Rady Sądownictwa także w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22. Zachowują one swoją aktualność także na gruncie niniejszej sprawy.

W świetle powyższego stwierdzić zatem należy zasadność wniosku o wyłączenie, albowiem zachodzą podstawy do wyłączenia sędziego Marka Siwka od udziału w sprawie prowadzonej w Sądzie Najwyższym pod sygnaturą III KK 157/23, skoro sąd orzekający, w którego składzie by uczestniczył, nie spełniałby w tej sytuacji kryteriów określonych w art. 45 ust. 1 Konstytucji, art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka, zaś postępowanie prowadzone przez taki sąd byłoby obciążone wadą traktowaną na gruncie wykładni przyjętej w uchwale trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. jako bezwzględna przyczyna odwoławcza z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Wydaje się oczywistym, że uznawanie gwarancji *nemo iudex in causa sua* za fundament bezstronności sędziego powinno skutkować w konkretnej sprawie eliminacją wadliwego mechanizmu prowadzącego do wyznaczania do sprawy sędziów, do których bez potrzeby głębszej analizy odnieść można zbliżone zarzuty, co te które uznano po wielokroć za skuteczne. Leży to niewątpliwie w interesie wszystkich sędziów, samego sądu w którym orzekają, wymiaru sprawiedliwości oraz w interesie stron postępowania.

Wobec tego należało orzec jak w sentencji.

[J.J.]

[ms]

